

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

СЕКЦІЯ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСА ТА ОПОДАТКУВАННЯ

УДК 657.47

*В.С. Хрипко, студентка групи 401-ЕО
Науковий керівник – О.В. Коба, к.т.н., доцент Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Електронна комерція в Україні стабільно розвивається. Її привабливість для виробників продукції пояснюється зменшенням витрат на організацію торговельних майданчиків, розширенням ринків збуту, а для покупців – можливістю придбати товар з будь-якого куточка світу, економією часу, порівнянням цін та якостей продуктів тощо. Всі операції з продажу товарів в режимі онлайн підлягають обліку. При цьому продавець має відобразити спочатку витрати на створення електронного майданчика, презентацію товару, а потім - оформлення електронних договорів з покупцями, приймання замовлення, передачу товарів і одержання оплати. Всі витрати на створення веб-сайту або Інтернет-магазину залежно від способу такого створення (підрядний або господарський) узагальнюються на рахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів», а при введенні в експлуатацію на підставі «Акту введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів» списуються на субрахунок 125 «Авторське право та суміжні з ним права» [1]. Таким чином створений веб-сайт або Інтернет-магазин визнається нематеріальним активом з подальшим нарахуванням амортизації за прямолінійним методом. Облік розрахунків з покупцями залежить від виду розрахунків та способів здійснення доставки замовлень (таблиця 1).

Таблиця 1

Кореспонденції рахунків з обліку розрахунків з покупцями і замовниками

№ п. п.	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
При реалізації з оплатою готівкою кур'єру продавця			
1	Передано замовлення кур'єру	287	281
2	Внесено кур'єром готівку, одержану від покупця, в касу	30	70
3	Відображено податкове зобов'язання	70	641
4	Списано собівартість реалізованих товарів	90	287
5	Нараховано заробітну плату кур'єру	93	66
6	Нараховано ЄСВ	93	65
7	Списано витрати на фінансовий результат	79	93, 90

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
8	Списано доходи на фінансовий результат	70	79
При реалізації з оплатою готівкою кур'єру сторонньої установи			
1	Передано замовлення кур'єру	287	281
2	Відображено витрати за кур'єрські послуги	93	68
3	Відображено податковий кредит	641	68
4	Одержано звіт від кур'єра	36	70
5	Відображено податкове зобов'язання	70	641
6	Одержано плату за товар	30	36
7	Списано витрати на фінансовий результат	79	93, 90
8	Списано доходи на фінансовий результат	70	79
При реалізації з оплатою готівкою в офісі продавця			
1	Одержано готівку від покупця	30	681
2	Відображено податкове зобов'язання	643	641
3	Передано замовлення покупцю	36	70
4	Відображено податкове зобов'язання	70	643
5	Проведено взаємозалік заборгованостей	681	36
6	Списано собівартість товару	79	90
7	Списано доходи на фінансовий результат	70	79
При реалізації з безготівковою оплатою на рахунок продавця			
1	Одержано оплату від покупця	31	681
2	Відображено податкове зобов'язання	643	641
3	Відправлено замовлення покупцю	36	70
4	Відображено податкове зобов'язання	70	643
5	Проведено взаємозалік заборгованостей	681	36
6	Списано собівартість товару	79	90
7	Списано доходи на фінансовий результат	70	79

Аналітичний облік операцій електронної комерції на підприємстві рекомендується здійснювати у Відомості аналітичного обліку руху товарів, реалізованих в режимі онлайн, де за кожним покупцем, договором зазначають вартість, програми лояльності і знижки, спосіб оплати, спосіб доставки, дату оплати, дату відправки. Це дозволяє забезпечити належний контроль за операціями електронної комерції.

Література:

1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення: 30.04.2025).